

Svar på planeringsdirektiv 2024

Regional utvecklingsnämnd

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Nämndens uppdrag	3
3 För nämnden relevanta styrande dokument	3
4 Nämndens omvärldsfaktorer: möjligheter och utmaningar	4
5 Nämndens förslag till resultatmål och indikatorer	4
5.1 Resultatmålets koppling till strategiområden inom Regional utveckling.....	4
5.2 Resultatmålets koppling till Region Värmlands styrande dokument	5
5.2.1 Värmlandsstrategin.....	5
5.2.2 Agenda 2030	5
5.2.3 Folkhälsostategisk plan.....	5
5.2.4 Miljöplan, personalpolitisk plan och reglemente för god ekonomisk hushållning.....	5
5.3 <i>Effektmål</i> : Trygga och nöjda invånare	5
5.3.1 <i>Resultatmål</i> : Genom samverkan skapa stark regional utveckling i hela Värmland	6
5.4 <i>Effektmål</i> : Attraktivt och hållbart Värmland	6
5.4.1 <i>Resultatmål</i> : Skapa förutsättningar för att säkerställa Värmlands kompetensbehov	7
5.4.2 <i>Resultatmål</i> : Skapa förutsättningar för ett diversifierat och långsiktigt konkurrenskraftigt näringsliv	7
5.5 <i>Effektmål</i> : God, jämlik och jämställd hälsa	7
5.5.1 <i>Resultatmål</i> : Skapa förutsättningar för en väl utbyggd digital infrastruktur och innovativ digitalisering	7
5.6 <i>Effektmål</i> : Hållbar organisation.....	7
5.6.1 <i>Resultatmål</i> : Ekonomi i balans.....	7
5.6.2 <i>Resultatmål</i> : Attraktiv arbetsgivare.....	8
5.6.3 <i>Resultatmål</i> : Hållbar arbetsmiljö.....	8
5.6.4 <i>Resultatmål</i> : Klimatavtrycket från tjänsteresor ska minska jämfört med 2020	8
5.7 Plan för uppföljning och bedömningsgrunder för måluppfyllelse.....	8
6 Nämndens budget och ev omprioriteringar på en övergripande nivå	8
7 Nämndens förslag på nyinvesteringar	9
8 Nämndens ev förändrade lokalbehov	9

Bilagor

Bilaga 1: RS förslag till effektmål för mandatperioden - förklarande texter

1 Inledning

Region Värmlands planeringsdirektiv förtydligar vad Region Värmlands nämnder har att förhålla sig till i planeringen av verksamheterna. Nämnders svar på planeringsdirektivet är ett stöd för den politiska majoriteten att göra prioriteringar till Region Värmlands regionplan och budget. Beslut om regionplan och budget ger nämnder och verksamheter förutsättningar för den fortsatta planeringen.

Svar på planeringsdirektiv ska ha en långsiktig inriktning för hela planeringsperioden 2024-2026, med särskilt fokus på 2024. Svaret ska ges på en övergripande nivå och hållas tydligt, kort och koncist.

- Preliminärt svar på planeringsdirektiv ska av HSN, KBN, KTN och RUN lämnas in 18 april
- Beslutat svar på planeringsdirektiv ska av RS lämnas in 25 april
- Beslutat svar på planeringsdirektiv ska av PN och KSN lämnas in 11 maj
- Beslutat svar på planeringsdirektiv ska av HMN lämnas in 12 maj
- Beslutat svar på planeringsdirektiv ska av HSN, KBN, KTN och RUN lämnas in 16 maj

Planeringsdirektivet i sin helhet anger utöver skrivanvisningar och mallar i detta dokument kompletta krav på Svar på planeringsdirektivet.

2 Nämndens uppdrag

Regionala utvecklingsnämndens övergripande uppdrag är att stärka Värmlands konkurrenskraft och skapa möjligheter för en hållbar utveckling i hela Värmland. Nämnden ansvarar för frågor som rör närings- och arbetslivets utveckling inklusive infrastruktur, forskning och innovation, kompetensförsörjning, arbetsmarknad, jämställdhet och miljö. Nämnden arbetar i nära samverkan med privata och offentliga aktörer; kommunalt, regionalt, nationellt och internationellt.

3 För nämnden relevanta styrande dokument

Lagar och förordningar

- Lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar
- Förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete
- Förordning (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken
- Förordning (2015:210) om statligt stöd för att regionalt främja små och medelstora företag
- Förordning (2015:211) om statligt stöd till regionala investeringar
- Förordning (2000:284) om stöd till kommersiell service
- Förordning (1997:263) om länsplaner för regional transportinfrastruktur

Styrande program och dokument

- Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021-2030
- Regeringens villkorsbeslut för budgetåret 2024
- EU:s sammanhållningspolitik med fokus på strukturfondsprogram
- Värmlandsstrategin 2040
- Värmlands forsknings- och innovationsstrategi för hållbar smart specialisering 2022 – 2028
- Länsplan för regional transportinfrastruktur i Värmland 2022 – 2033
- Avsiktsförklaringar om samarbete och inriktning

En rad olika insats- och handlingsplaner som är knutna till den nya Värmlandsstrategin håller på att arbetas fram.

4 Nämndens omvärldsfaktorer: möjligheter och utmaningar

Möjligheter

- Det försämrade ekonomiska läget kräver en översyn av det regionala utvecklingsuppdraget för att prioritera och ta sig an utmaningar på ett nytt sätt.
- Energikrisen och arbetet med grön omställning ger möjlighet till kraftsamling kring hållbarhetsarbetet i Värmland genom länets styrkeområden
- Infrastruktursatsningen Oslo – Stockholm 2.55 ger möjligheter till en väsentligt större arbetsmarknad och kompetensförsörjning
- Läget i omvärlden sätter fokus på totalförsvarsfrågan och ger ett ökat mellan- och gränsregionalt samarbete

Utmaningar

- Det försämrade ekonomiska läget ger ökat behov av insatser och projekt, medan nämndens ekonomiska utrymme inte ökar i motsvarande utsträckning.
- Förväntad lågkonjunktur kommer att ställa höga krav på förmåga att ställa om och anpassa verksamheten för att kunna stödja näringslivet.
- Höga förväntningar från regionala aktörer på vad nämnden förväntas göra inom det breda regionala utvecklingsuppdraget, vilket ställer krav på prioriteringar.

5 Nämndens förslag till resultatmål och indikatorer

Nämndens resultatmål ska styra verksamheterna mot och bidra till måluppfyllelse för regionens effektmål. I enlighet med regionens styrmodell ska nämnderna föreslå 1-3 resultatmål per effektmål. Ett resultatmål kan endast vara kopplat till ett effektmål. Resultatmålen kan vara ett- eller fleråriga. De förklarande texterna till regionstyrelsens förslag till effektmål är vägledande. Resultatmål och indikatorer hämtas företrädesvis ur redan beslutade styrande dokument.

Regionstyrelsens förslag till effektmål för mandatperioden[1]:

- Trygga och nöjda invånare
- Attraktivt och hållbart Värmland
- God, jämlik och jämställd hälsa
- Hållbar organisation

Förklarande texter återfinns i bilaga 1.

5.1 Resultatmålen koppling till strategiområden inom Regional utveckling

Regionala utvecklingsnämndens uppdrag kommer från såväl statligt som regionalt håll. Verksamheten arbetar också med EU:s sammanhållningspolitik och samordnar många uppdrag och frågor som involverar Värmlands kommuner. Uppdraget är mångfacetterat och omfattar ett brett spektrum av olika frågor. Regional utveckling är bland annat organiserad utifrån strategiområden för att omhänderta uppdrag som ingår i det regionala utvecklingsansvaret:

- Näringsliv – företagsstöd
- Jämställdhet
- Forskning och innovation – smart specialisering

- Kompetensförsörjning, arbetsmarknad, utbildning
- Bioekonomi, klimat, miljö
- Infrastruktur
- Internationellt

Alla strategiområden samverkar för att uppfylla det regionala utvecklingsuppdraget, vilket betyder att alla områden har beaktats vid framtagandet av nämndens resultatmål, även om inte alla strategiområden är omnämnda i målen. Som exempel kan nämnas att jämställdhet, innovation och klimat och miljö är viktiga horisontella perspektiv i *allt* regionalt utvecklingsarbete.

5.2 Resultatmålen koppling till Region Värmlands styrande dokument

5.2.1 Värmlandsstrategin

Värmlandsstrategin är Värmlands regionala utvecklingsstrategi (RUS), och länets gemensamma verktyg för att skapa framtidens Värmland. Den ger en bild över länets styrkor och utmaningar och lyfter prioriterade områden att kraftsamla kring.

Regionala utvecklingsnämnden har integrerat Värmlandsstrategin i styrningen genom att koppla ihop strategins insatsområden och mål med Region Värmlands effektmål. Värmlandsstrategins insatsområden, med tillhörande beskrivning av insatser, samt mål och indikatorer, har mappats till effektmålen utifrån den förklarande text som beskriver vad den politiska majoriteten vill uppnå med effektmålen under mandatperioden. Genom denna integrering är både Värmlandsstrategins insatsområden/mål och effektmålen styrande för nämndens resultatmål.

5.2.2 Agenda 2030

Hållbarhetsbegreppet är centralt i Värmlandsstrategin, och de tre dimensionerna (miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet) är, liksom de 17 målen i Agenda 2030, integrerade i Värmlandsstrategins insatser och mål. Eftersom Värmlandsstrategin har integrerats i styrningen av regionala utvecklingsnämndens resultatmål, är även Agenda 2030 integrerad i styrningen.

5.2.3 Folkhälsostrategisk plan

I Region Värmlands folkhälsostrategiska plan konstateras att regional tillväxt har en stark koppling till folkhälsa. I planen ges flera exempel på hur arbetet utifrån insatsområdena i Värmlandsstrategin även stärker folkhälsan.

Det strategiska målet "Förbättrade förutsättningar för god, jämlik och jämställd hälsa i befolkningen" uppnås enligt den folkhälsostrategiska planen genom att arbeta utifrån de åtta nationella målområdena. För att komma till rätta med de utmaningar som finns i Värmland ska arbetet bland annat särskilt fokusera på att höja utbildningsnivån. Regionala utvecklingsnämnden har resultatmål som kan kopplas till både fokus i folkhälsostrategiska planen och de nationella målområdena.

5.2.4 Miljöplan, personalpolitisk plan och reglemente för god ekonomisk hushållning

Samtliga resultatmål och indikatorer utifrån effektmålet "Hållbar organisation" är framtagna med utgångspunkt i de tre hållbarhetsdimensionerna (miljömässig, social och ekonomisk) inom den egna organisationen, och direkt hämtade från Region Värmlands styrdokument miljöplan, personalpolitisk plan samt reglemente för god ekonomisk hushållning. Mål och indikatorer för det ekonomiska- och HR-perspektiven är dessutom regiongemensamma för samtliga nämnder.

5.3 Effektmål: Trygga och nöjda invånare

Effektmålets koppling till Värmlandsstrategin:

Insatsområde: Förbättra livsvillkoren

Mål:

- Ökad tillit
- Robust samhälle

Insatsområde: Utveckla attraktiva platser

Mål:

- Tillgänglig region
- Attraktiva livsmiljöer

5.3.1 *Resultatmål:* Genom samverkan skapa stark regional utveckling i hela Värmland

Indikatorer	Mål
Andel regionala aktörer representerade vid arbetsmötet i årshjulet för Värmlandsstrategin	100 %
Andel regionala aktörer representerade vid riktningmötet i årshjulet för Värmlandsstrategin	100 %
Andel regionala aktörer representerade vid årskonferensen i årshjulet för Värmlandsstrategin	100 %
Andel regionala aktörer som anser att årshjulet för Värmlandsstrategin stärker samverkan i det regionala utvecklingsarbetet	60 %
Kopplas samverkansavtal till Värmlandsstrategin?	Ja
Kvalitativ utvärdering av samverkansavtal basfinansiering, uppfylls kriterier enligt samverkansavtalen?	Ja

5.4 *Effektmål:* Attraktivt och hållbart Värmland

Effektmålets koppling till Värmlandsstrategin:

Insatsområde: Höja kompetensen

Mål:

- Tillgång till kunskapsutveckling
- Attraktiv kunskapsregion
- Hållbar arbetsmarknad

Insatsområde: Stärka konkurrenskraften

Mål:

- Innovationsdrivet näringsliv
- Livskraftigt näringsliv
- Jämställd och jämlik tillgång till makt och inflytande
- Cirkulära flöden

5.4.1 *Resultatmål*: Skapa förutsättningar för att säkerställa Värmlands kompetensbehov

Indikatorer	Mål
Finns fastställda mål, prioriteringar och strukturer för det regionala kompetensförsörjningsarbetet utifrån det nya tillägget i förordningen?	Ja

5.4.2 *Resultatmål*: Skapa förutsättningar för ett diversifierat och långsiktigt konkurrenskraftigt näringsliv

Indikatorer	Mål
Kvalitativ uppföljning av företagsstöd	Kvalitativ text, ej numeriskt värde
Uppväxling av projektmedel, andel medfinansiering, 1:1	25 %
Uppväxling av projektmedel, andel medfinansiering, ERP	50 %
Finns framtagna färdplaner för de smarta specialiseringarna?	Ja

5.5 *Effektmål*: God, jämlik och jämställd hälsa

Effektmålets koppling till Värmlandsstrategin:

Insatsområde: Förbättra livsvillkoren

Mål:

- God och jämlik hälsa

Insatsområde: Utveckla attraktiva platser

Mål:

- Hållbar livskvalitet

5.5.1 *Resultatmål*: Skapa förutsättningar för en väl utbyggd digital infrastruktur och innovativ digitalisering

Indikatorer	Mål
Kvalitativ uppföljning av handlingsplan för digital infrastruktur, bedömning av om kriterierna för regionens roll i handlingsplanen uppfylls	Ja
Kvalitativ uppföljning av satsningen Digital Well Arena	Kvalitativ text, ej numeriskt värde

5.6 *Effektmål*: Hållbar organisation5.6.1 *Resultatmål*: Ekonomi i balans

Indikatorer	Mål
Nettokostnad mot budget	Nollresultat

5.6.2 *Resultatmål*: Attraktiv arbetsgivare

Indikatorer	Mål
Hållbart medarbetarengagemang (HME) – totalindex	80
Personalomsättning – Andel externa avgångar	9 %

5.6.3 *Resultatmål*: Hållbar arbetsmiljö

Indikatorer	Mål
Sjukfrånvarokvot	3 %
Andel långtidssjuka	3 %
Andel chefer som genomfört skyddsronnd (arbetsmiljöronnd) för sina medarbetare	100 %
Andel chefer som genomfört skyddsronnd (arbetsmiljöronnd) för sina chefer	100 %

5.6.4 *Resultatmål*: Klimatavtrycket från tjänsteresor ska minska jämfört med 2020

Indikatorer	Mål
Minskat klimatavtryck från tjänsteresor Regional utveckling, %	Uppdateras

5.7 Plan för uppföljning och bedömningsgrunder för måluppfyllelse

Bedömningen av måluppfyllelse för regionala utvecklingsnämndens resultatmål baseras på en kvalitativ uppföljning, där resultat från de indikatorer som är kopplade till resultatmålen, viktiga länsövergripande nyckeltal, olika analyser och rapporter samt redovisningar av genomförda aktiviteter är underlag i en analys som görs två gånger per år (vid delårsrapport och årsredovisning).

Analysen genomförs på fysiska analysmöten, där professionen träffas över strategiområdena för att analysera effekt och resultat av aktiviteter och insatser enligt en analysmodell som grundar sig på Tillväxtverkets förändringsteori. De målvärden som anges för indikatorerna är således bara ett av flera underlag i analysen, och inte direkt avgörande för bedömningen av måluppfyllelse.

6 Nämndens budget och ev omprioriteringar på en övergripande nivå

Nämndernas planering för 2024 ska rymmas inom nämndernas nettokostnadsramar för 2023. Det kan inte förväntas ramtillskott för kostnadsökningar eller ändrad verksamhet. Nämnden ska därför utgå ifrån att nämndens aktiviteter, utvecklingsarbete, satsningar och investeringar ska finansieras inom nämndens tilldelade ram. Nämnden ska i dialog med verksamheten aktivt jobba med att ta fram möjligheter att frigöra medel genom omprioriteringar i verksamheten. Det är av största vikt att nämnden vidtar nödvändiga åtgärder för att utföra verksamheten inom nämndens tilldelade nettokostnadsram.

Nämnden arbetar för att utföra verksamheten inom tilldelad ram 2024. I dagsläget pågår ett inventeringsarbete med olika handlingsalternativ för att komma i ram. Denna inventering måste slutföras innan omprioriteringar kan förtecknas.

7 Nämndens förslag på nyinvesteringar

För att fånga framtida likviditetsbehov och framtida avskrivningskostnader måste prognoser göras baserade på nämndernas uppskattade behov. Detta gäller nyinvesteringar dvs nya verksamheter samt större förändringar/utökningar av befintliga verksamheter.

Regionala utvecklingsnämnden bedöms inte ha några nyinvesteringar.

8 Nämndens ev förändrade lokalbehov

Regionstyrelsen hanterar frågan om verksamheten Regional utvecklings flytt till Regionens Hus, och det förändrade lokalbehovet behöver därmed inte tas upp i regionala utvecklingsnämndens svar på planeringsdirektiv.

Bilaga 1 Förklarande texter till effektmålen

Trygga och nöjda invånare

Region Värmland arbetar för att invånarna ska leva ett gott liv, må bra, vara trygga och känna sig nöjda. Tillgången och närheten till natur är en viktig del av Värmland och vi ska fortsätta att utveckla attraktiva platser för rekreation, njutning, upplevelser där alla kan hitta något som passar en. Alla ska ha möjlighet att uppleva, delta i och utöva olika former av kulturuttryck. Ett brett och inkluderande kulturutbud av hög kvalitet ska erbjudas. Civilsamhället med föreningslivet, idrottsrörelsen och folkbildningen är viktiga delar i ett Värmland som utvecklas och som håller ihop. Kollektivtrafiken i länet ska erbjuda resor som underlättar människors liv och ska planeras så att den är så tillgänglig som möjligt. Kollektivtrafiken knyter samman stad och land. Samverkan genom olika nätverk, nationella och internationella, samt relationen till Norge är andra viktiga instrument som möjliggör en positiv utveckling för värmlänningarna. Det ska finnas en god och tillgänglig vård med hög kvalitet för de som vistas i länet.

Attraktivt och hållbart Värmland

I Värmland ska man kunna bo och leva i hela länet med tillgång till bra arbetstillfällen och goda kommunikationer. Region Värmland ska bedriva ett samordnat, inkluderande regionalt utvecklingsarbete. Det är i samverkan och synergieffekter som vi kommer att kunna göra nödvändiga omställningar. Genom att koppla samman länets ekonomi med en global marknad där värmländska företag kan konkurrera med varor och tjänster ökar attraktiviteten och konkurrenskraften i Värmland. För att lyckas behövs ett aktivt arbete för att klara kompetensförsörjningen, både för näringslivet och för välfärdens tjänster. Vi kan som region bidra till att höja utbildningsnivån såväl genom regionens egna folkhögskolor som i samverkan med kommunerna och näringsliv.

För en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar tillväxt i länet behöver hållbarhet genomsyra små och stora beslut. Ökad jämställdhet och minskad ojämlikhet är av särskild vikt för vårt län. En hållbar regional utveckling med fler och framgångsrika företag, nya jobbopportuniteter, förbättrade kommunikationer och ett rikt kulturliv skapar bättre möjligheter att finansiera och utveckla välfärden.

God, jämlik och jämställd hälsa

Region Värmland ska erbjuda en tillgänglig, och jämlik hälso- och sjukvård samt tandvård som utgår från patientens behov som ges på lika villkor. Detta ska ske i samarbete med andra aktörer som arbetar inom – och utanför - länet. Omställningen till god och nära vård behöver intensifieras. Primärvården har utmaningar och förutsättningarna skiljer sig åt i länet. Varje vårdcentral ska utvecklas och stärkas utifrån sina egna förutsättningar. Primärvårdens andel i budgeten ska öka för att bättre kunna klara sitt uppdrag.

Den digitala vården är ett viktigt komplement till att utveckla och stärka primärvården. De digitala vårdmötena ska därför bli fler och Vårdcentral Värmland ska stärkas. En viktig del av vårdkedjan är att komma fram 1177 för råd och hjälp eller att slussas vidare till rätt vårdnivå. Barn och unga ska prioriteras.

Antalet vårdplatser behöver öka och vi ska uppnå en vårdmiljö som är säker och hållbar över tid. Det behöver finnas en större flexibilitet för att kunna skala upp antalet vårdplatser och för att kunna korta köer i vården. Personalen är nyckeln och för att kunna uppnå rätt bemanning krävs en modern och långsiktig arbetsgivarpolitik.

Folkhälsoarbetet som ska ske i nära samverkan med kommunerna och idéburen sektor behöver prioriteras skarpare och ta tydligt avstamp i de hälsoklyftor vi har för att vi ska uppnå resultat med målet om en mer jämlik folkhälsa.

Hållbar organisation

Hållbarhet har tre perspektiv. Ekonomisk hållbarhet, social hållbarhet och miljömässig hållbarhet. Alla tre är lika viktiga samt innebär utmaningar och krav på förändringar.

Region Värmland har mål om en ekonomi i balans där verksamheten bedrivs med en långsiktig ekonomisk hållbarhet. För att kortsiktigt kunna möta det kärva ekonomiska läget görs avsteg från målet om två procents överskott och resultatutjämningsreserven kommer nyttjas även under 2024. Detta är en nödvändig åtgärd och ambitionen är att till 2025 ha en ekonomi i balans.

Inom Region Värmlands organisation är den sociala hållbarheten nära sammankopplad med arbetsliv och personalfrågor. Region Värmland ska vara en attraktiv arbetsplats på en föränderlig arbetsmarknad med hård konkurrens om medarbetarna. Region Värmland ska erbjuda ett hållbart arbetsliv som kännetecknas av gott ledar- och medarbetarskap, god arbetsmiljö med ökat fokus på hälsofrämjande aspekter, enhetlig arbetsgivarpolitik och möjlighet till kompetensutveckling. Samverkan med medarbetare, fackliga organisationer och ledare är en viktig del av ett hållbart arbetsliv.

Region Värmland behöver leda arbetet i omställningen till ett miljömässigt hållbart samhälle. Vi är som aktör en stor inköpare av material, energi och transporter och Region Värmland är därmed en viktig aktör vars vägval påverkar inte bara miljön direkt – utan även indirekt via de signaler som våra val sänder. En viktig del av arbetet är att minska klimatavtrycket i vår organisation för att stärka hållbarhetsarbetet inom ramen för Agenda 2030. Denna omställning innebär också många möjligheter att stärka den regionala utvecklingen då de hållbara valen till betydande del kan utvecklas och produceras i Värmland. Miljö och tillväxt behöver därför samverka.